

БЮДЖЕТ 2013 НАКРАТКО

Декември 2012 г.

Информационен бюлетин „Бюджет 2013 накратко”

представя резюме на Бюджет 2013 под формата на „бюджет за гражданите”, в който са изложени основните акценти, описани са приоритетите на фискалната политика и осигуряването на финансиране за приоритетните сектори.

С него се изпълняват и поетите ангажменти от Република България към Глобалната инициатива „Партньорство за открито управление“ в частта за по-ефективно управление на публичните ресурси посредством постигане на по-висока бюджетна прозрачност.

Министерството на финансите предприема редица стъпки за повишаване на бюджетната прозрачност, в т.ч. и с този бюлетин, който съгласно международната инициатива „Open Budget Survey“ се явява един от ключовите документи на правителството за оценката на степента на бюджетната прозрачност, откритост и достъпност за гражданите.

„Концентрираме се върху доходите и растежа” – водещо послание на Бюджет 2013

На заседанието си на 10 октомври 2012 г. правителството одобри бюджетната рамка за следващата година. Законопроектът за държавния бюджет за 2013 г. беше внесен за разглеждане в Народното събрание и на 6 декември 2012 г. беше приет окончателно.

Бюджет 2013 е разработен на базата на последната макроикономическа прогноза, основните допускания, тригодишната бюджетна прогноза и разходните тавани по първостепенни разпоредители с бюджетни кредити, без по общини, за периода 2013-2015 г. и при спазване на основните фискални правила за ограничаване на бюджетния дефицит, дълга и преразпределителната функция на държавата.

С Бюджет 2013 се създават необходимите предпоставки за по-бързото възстановяване на икономиката и за осигуряване на устойчива макроикономическа среда. С него правителството ще осигури основните дейности за постигане на поставените цели по приоритетните си политики, водейки благоразумна фискална политика. То ще се стреми да запази положителните оценки, дадени от международните институции, както и да повиши доверието на обществото в провежданите политики.

Приоритетно с разходната политика ще се осигуряват необходимите средства за справяне с предизвикателствата в областта на образованието, културата, здравеопазването, пенсионната система. Ще бъдат финансирани дейностите, свързани с постигане на целите за намаляване на бедността, достъпа до качествени публични услуги, усвояването на европейските средства, инвестициите в инфраструктура и околна среда.

„За мен 2009-2010 бяха години да се върнем към стабилност, 2011-2012 бяха години да запазим тази стабилност и това се дължи както на това правителство, така и на предишните. Сега имаме шанс да кажем, че през следващите 3 години се концентрираме върху доходите и растежа.”

Симеон Дянков - вицепремиер и министър на финансите

БНТ, „Панорама”, 2012 г.

ОСНОВНИ АКЦЕНТИ В БЮДЖЕТ 2013

Бюджет 2013 съдържа три основни послания:

- продължаване на политиката на фискална консолидация, което ще осигури запазването на макроикономическата и финансовата стабилност на страната;
- приоритизиране на разходите към сектори, които насърчават икономическия растеж;
- борба с бедността и защита на най-уязвимите групи от населението.

Той е поредна стъпка за приближаване към целта за *постигане на балансиран бюджет* през 2015 г. и за *запазване на ниски нива на дълга*.

Бюджетната рамка създава стабилни условия за икономически растеж и заетост и за привличане на инвестиции.

Запазва се фискалната политика, основана на *ниски данъци и ограничена преразпределителна роля на държавата*.

Разходните политики приоритетно са ориентирани към финансиране на основните социални отговорности на държавата за увеличаване на доходите, борба с бедността и грижа за най-уязвимите групи от населението като:

- увеличаване на нивото на доходите и социалната сигурност в съответствие с възможностите на икономиката и бюджета;
- насърчаване заетостта сред неравнопоставените групи на пазара на труда;
- подобряване съответствието между предлагането и търсенето на пазара на труда;
- осигуряване на обучение за повишаване знанията и уменията на заети и безработни лица.

Здравео се явява първостепенна грижа и задължение на държавата чрез:

- осигуряване на ефективен здравен контрол, ограничаване на заболяемостта, профилактика и надзор, намаляване търсенето на наркотици;
- осигуряване на достъпна и качествена медицинска помощ и услуги;
- гарантиране на навременен достъп до качествени и безопасни лекарствени продукти и медицински изделия.

Качественото обучение и образование, разширяването на обхвата и улесняването на равния достъп ще се постигат чрез финансиране на програми за:

➤ обвързаност на образователните процеси с реалните нужди на икономиката;

➤ осигуряване на равен достъп до образование;

➤ развитие на качеството на предлаганото образование;

➤ подобряване на условията за достъп до висше образование чрез прилагане на финансови мерки за подпомагане на студенти, докторанти и специализанти.

За **утвърждаването на българската национална и културна идентичност** като част от Европейското културно пространство ще се финансират програми за:

➤ опазване на културното наследство и подпомагане създаването и разпространението на изкуство, на културни продукти и услуги;

➤ разширяване на достъпа на гражданите и гостите на страната до културните продукти.

Значителни средства от Бюджет 2013 са предвидени за **развитие и модернизация на транспортната инфраструктура** като условие за икономическия растеж и за **намаляване вредното въздействие върху околната среда**.

За реализирането на националните политики в общата рамка на Бюджет 2013, освен от националните средства, сериозна финансова подкрепа се осигурява от оперативните програми на Европейския съюз и от други донори.

Макроикономическите очаквания за развитието на националната икономика през 2013 г. са свързани с очакван растеж на БВП от 1,9% в реално изражение с основен принос на вътрешното търсене. По отношение на пазара на труда се очаква относително запазване на заетостта и средногодишно ниво на безработица от 12,4% от населението в трудоспособна възраст. Очакванията за по-висока средногодишна инфлация са свързани с рисковете, произтичащи от динамиката на международните цени на някои стоки (храни и енергийни суровини).

ФИСКАЛНА ПОЛИТИКА, ОСНОВАНА НА НИСКИ ДАНЪЦИ И ОГРАНИЧЕНА ПРЕРАЗПРЕДЕЛИТЕЛНА РОЛЯ НА ДЪРЖАВАТА

Стъпки за приближаване към балансиран бюджет през 2015 г.:

- Продължаване на последователната фискална политика, която изведе страната от процедурата по прекомерен бюджетен дефицит;
- Устойчиви решения относно данъчната политика и мерки в хоризонталните политики - отговор на неблагоприятните сигнали в международен план, реакция за стимулиране на икономическата активност и за изпълнение на социалните ангажименти за повишаване на доходите. Разчет за приходите по консолидираната фискална програма - 37,5% от БВП;
- Увеличение на разходите в Бюджет 2013, компенсирани основно с увеличение на приходите при запазване на целта за дефицита от 1,3% от БВП;
- Политика за запазване размера на дълга на разумни нискорискови граници – предвижда се максималният размер на държавния дълг към края на 2013 г. да е в границите около 18% от БВП (значително под шестдесет процентния праг).
- Мерки за гарантиране на бюджетната дисциплина - утвърждаване на допустими максимални размери на задълженията на ведомствата, както и конкретни правила за промяна на общите задължения и за извършване на компенсирани промени.

Таблица: Консолидирана фискална програма за 2013 г.

Показатели 2013 г.	КФП		от тях:			
			Национален бюджет		Европейски средства*	
	млн. лв.	(% от БВП)	млн. лв.	(% от БВП)	млн. лв.	(% от БВП)
Приходи	30 592,2	37,5%	26 940,2	33,1%	3 652,0	4,5%
Разходи, Трансфери и Вноска в общия бюджет на ЕС	31 692,2	38,9%	27 710,6	34,0%	3 981,6	4,9%
Разходи	30 784,0	37,8%	25 914,0	31,8%	4 870,0	6,0%
Вноска в общия бюджет на ЕС	908,2	1,1%	908,2	1,1%		
Трансфери за национално съфинансиране на средствата от ЕС			-888,4	-1,1%	888,4	1,1%
Бюджетно салдо (+/-)	-1 100,0	-1,3%	-770,4	-0,9%	-329,6	-0,4%
БВП		81 485,9				

* В разходите се включва и националното съфинансиране

ПРИХОДИ И ДАНЪЧНО-ОСИГУРИТЕЛНА ПОЛИТИКА ПРЕЗ 2013 г.

Стабилни условия за икономически растеж, заетост и привличане на инвестиции

Данъчната политика за 2013 г. се характеризира със:

- запазване на ниските данъчни ставки за корпоративните данъци и данъците върху доходите на физическите лица;
- продължаване прехвърлянето на данъчната тежест от преките към косвените данъци чрез плавно повишаване на ставките само за някои акцизни стоки, съгласно договорените преходни периоди и с оглед достигане на минималните за ЕС нива на облагане с акцизи;
- мерки за подобряване на събираемостта на приходи от страна на администрациите.

През 2013 г. се предвижда размерът на приходите да бъде 30 592,2 млн. лв., което е с 1 840,2 млн. лв. повече от програмата за 2012 г., разпределени в следната структура:

Запазват се ставките на основните данъци:

- Корпоративен данък - 10%, което е една от най-ниските ставки на данъка в ЕС;
- Данък върху доходите на физическите лица - 10% (без необлагаем минимум), с изключение на доходите от стопанска дейност на едноличните търговци, за които ставката е в размер на 15%;
- Данък добавена стойност - 20%;
- Данъчна ставка за настаняване в хотел - 9%.

Повишават се акцизните ставки за газьола и керосина, като:

- за газьола – увеличаване на ставката от 630 лв./1000 л. на 645 лв./1000 л.;
- за керосина - увеличаване на ставката от 630 лв./1000 л. на 645 лв./1000 л.

Нови моменти в данъчното законодателство

По корпоративните данъци:

➤ Определяне на авансовите вноски за корпоративен данък на база на прогнозната данъчна печалба за текущата година, декларирана от данъчно задълженото лице;

➤ Данъчно задължените лица, чиито нетни приходи от продажби за предходната година не превишават 300 000 лв., не правят авансови вноски за корпоративен данък. Предоставя се възможност тези лица да могат по свое желание да правят тримесечни авансови вноски;

➤ Данъчно задължените лица, чиито нетни приходи от продажби за предходната година са в диапазона между 300 хил.лв. и 3 000 хил.лв., правят тримесечни авансови вноски за корпоративен данък, а тези, чиито нетни приходи от продажби за предходната година превишават 3 000 хил.лв., правят месечни авансови вноски;

➤ Данъчно задължените лица декларират авансовите вноски за текущата календарна година заедно с подаване на годишната данъчна декларация за предходната календарна година;

➤ Данъчната основа за определяне на данъка върху представителните разходи, данъка върху социалните разходи, предоставени в натура, и данъка върху разходите, свързани с експлоатация на превозни средства, са начислените разходи за съответната година, а не начислените разходи за съответния месец;

➤ Годишен, а не месечен данък върху разходите, който се внася еднократно в срок до 31 март на следващата година;

➤ Годишни данъци върху приходите на бюджетните предприятия и върху дейността от опериране на кораби, които се внасят еднократно в срок до 31 март на следващата година, а не ежемесечно;

➤ Запазване на ставката от 15 на сто за хазартните игри и въвеждане на намалена ставка от 7 на сто, когато същите са организирани от разстояние (влиза в сила след постановено положително решение от Европейската комисия за съвместимост с правилата в областта на държавните помощи).

По данък върху добавената стойност:

- Изменения по отношение на някои изисквания относно информацията, която се посочва във фактурите за доставки. В тази връзка са предложени и съответни промени в Закона за счетоводството относно фактурирането на стопанските операции;
- Промени относно правото на приспадане на данъчен кредит при доставки на мотоциклети и леки автомобили. Възстановява се правната уредба, действаща преди датата на присъединяването на България към ЕС (1 януари 2007 г.).

Запазват се размерите и съотношенията на осигурителните вноски за държавното обществено осигуряване, Учителския пенсионен фонд, фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите”, вноските за допълнителното задължително пенсионно осигуряване и здравноосигурителната вноска.

Заложено е увеличение на максималния осигурителен доход от 2000 на 2200 лв. и увеличение на осигурителната вноска за фонд „Пенсии” с 20 п.п. за работещите в специалните ведомства.

Създаваме заедно

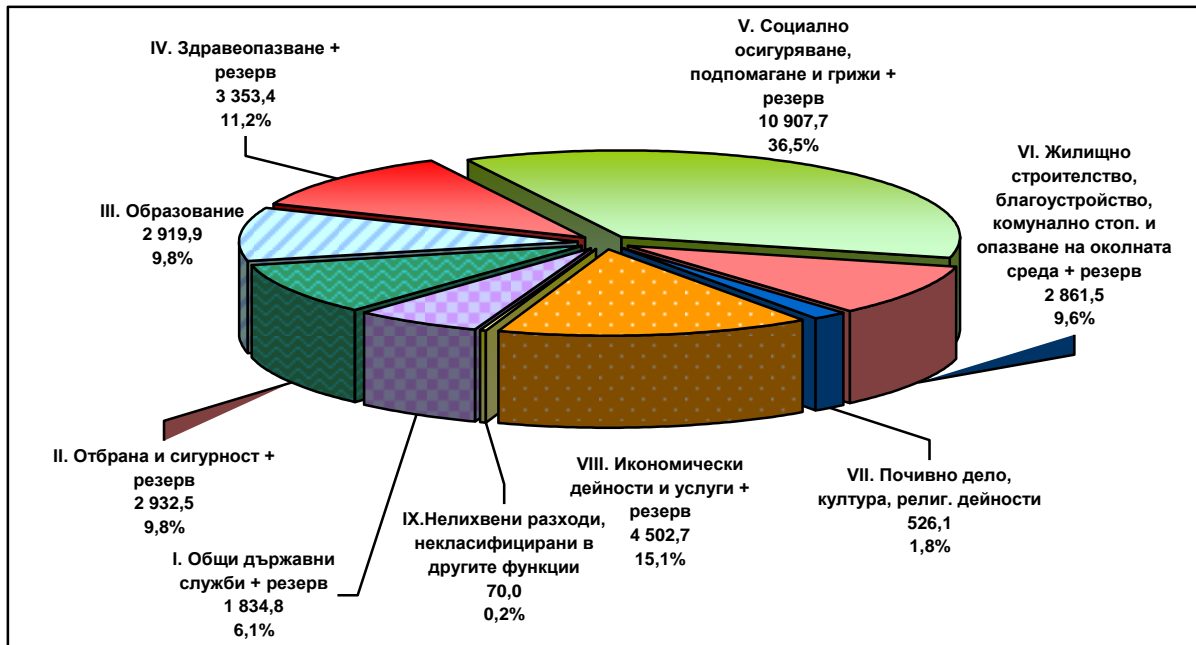
Сериозна финансова подкрепа за оперативните програми за секторите, стимулиращи растежа

Планираните приходи от фондовете на ЕС за 2013 г. са общо в размер на 3 652,0 млн.лв., планираните разходи по програмите, съфинансирани от ЕС са в размер на 3 981,6 млн. лв., а съответстващото им национално съфинансиране е 888,4 млн.лв. Секторите, стимулиращи икономическия растеж, които са основен приоритет на националния бюджет, намират сериозна финансова подкрепа от оперативните програми, съфинансирани от структурните и Кохезионния фонд на Европейския съюз.

РАЗХОДНИ ПОЛИТИКИ

Приоритетно финансиране на основните социални отговорности на държавата

Дял на основните функции в общите консолидирани нелихвени разходи за 2013 г., вкл. резерв, без вноски в общия бюджет на ЕС (в млн.лв. и в %)

Увеличаване на нивото на доходите и социалната сигурност в съответствие с възможностите на икономиката и бюджета

Новости в социалния сектор:

- индексация на пенсиите от 1 април 2013 г. със среден процент на увеличение 9,3% (ръст на разходите с 585,9 млн.лв.);
- увеличение на минималната пенсия за осигурителен стаж и възраст от 1 април 2013 г. от 145 на 150 лв.;
- увеличение на социалната пенсия за старост от 100,86 на 110 лв. от 1 април 2013 г.;
- увеличение на максималния размер на получаваните една или повече пенсии от 700 на 770 лв. от 1 април 2013 г.;
- социални помощи и обезщетения – ръст на разходите със 134 млн.лв.;

➤ програми, дейности и мерки по социалното подпомагане и заетостта – ръст на разходите със 72,1 млн.лв.;

➤ увеличение на размера на минималната работна заплата от 290 на 310 лв.

ОСИГУРЯВАНЕ НА ФИНАНСИРАНЕ ЗА ПРИОРИТЕТНИ СЕКТОРИ

Осигуряване на по-добро финансиране в областта на социалното подпомагане:

➤ помощи по Закона за социално подпомагане и правилника за неговото прилагане – 57,3 млн.лв.;

➤ целеви помощи за отопление – 73,1 млн.лв.;

➤ целеви средства за диагностика и лечение в лечебни заведения за болнична помощ на български граждани, които нямат доход и/или лично имущество, което да им осигурява лично участие в здравноосигурителния процес – 2,5 млн.лв.;

➤ помощи, изплащани по Закона за интеграция на хората с увреждания – 157,2 млн.лв.;

➤ за реализация на мерки и програми по Закона за закрила на детето – 9,9 млн.лв.;

➤ разходи по Закона за семейни помощи за деца - 487,4 млн. лв. Планирани са при запазване на дохода на член от семейството на 350 лв. и запазване на месечните помощи за дете до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст, на 35 лв.;

➤ осигуряване правата на ветераните от войните и военноинвалидите и военнопострадалите за лекарства, за дентална помощ, както и за еднократна помощ при смърт на ветеран от войните - 5 млн.лв.

Обезщетения:

➤ обезщетения за временна неработоспособност - първите три дни 70 на сто за сметка на осигурителя;

➤ максимален размер на обезщетенията за безработица на ниво 60 на сто от осигурителния доход на лицето преди загубата на работа и запазване на минималния дневен размер на обезщетението на 7,20 лв.;

➤ запазване срока на изплащане на паричните обезщетения за бременност и раждане - 410 дни;

- запазен размер на обезщетението за отглеждане на малко дете от една до две годишна възраст - 240 лв.;
- запазване размера на еднократната помощ при смърт на осигурено лице - 540 лв.

Насърчаване на заетостта на трайно безработните в трудоспособна възраст

Планирани са мерки за ограничаване на безработицата сред активно търсещите работа лица, като целта е тя да спадне до 10,8% през 2013 г. (при очаквано ниво от 11,5% през 2012 г.). Броят на наетите на работа лица по програми и мерки следва да достигне 23 530.

Обезпечаване търсенето на труд с качествена работна сила

Целта е броят заети и безработни, включени в курсове за обучение на възрастни със средства от държавния бюджет, да достигне 6 605.

По-успешно функциониране на пазара на труда

Целта е обявените свободни работни места на първичния пазар на труда да се увеличат с 2 000 спрямо 2012 г., като устроените на работа лица се увеличат от 95 800 през 2012 г. до 96 200 през 2013 г.

Подобряване на условията и гаранции за равнопоставеност и пълноценно участие на хората с увреждания във всички области на обществения живот

Предвидени са помощи, изплащани по Закона за интеграция на хората с увреждания, в размер на 157,2 млн. лв.

Замяна на институционалната грижа за деца с грижа в семейна или близка до семейната среда в общността

Целта е броят на настанените деца при роднини и близки да достигне 5 100, а броят на настанените деца в приемни семейства да достигне 1 200.

Здравето - първостепенна грижа и задължение на държавата

За 2013 г. разходите за здравеопазване възлизат на 3 353,4 млн.лв. или 10,9% от общите разходи и 4,1% от БВП.

С тях ще се финансират:

- основните системи на общественото здравеопазване и специфични дейности, осъществявани от лечебните и здравни заведения;
- дейности в лечебните заведения за болнична помощ, държавна отговорност, като лечение на болни от ХИВ/СПИН, трансплантация на тъкани, органи и клетки, медицинска експертиза на работоспособността и др.;
- делегираните от държавата дейности, финансирани чрез бюджетите на общините (средства в размер на 96,5 млн.лв.), с които се осигурява ръст средно с 3 на сто на единните разходни стандарти в детските ясли, детските кухни и за здравните медиатори, като се компенсира и увеличеният размер на минималната работна заплата за страната.

Средствата за **здравноосигурителни плащания по бюджета на НЗОК** са разчетени за:

- първична извънболнична медицинска помощ – 176 млн.лв.;
- специализирана извънболнична медицинска помощ – 178 млн.лв.;
- дентална помощ – 106,5 млн.лв.;
- медико-диагностична дейност – 71,5 млн.лв.;
- лекарствени продукти – 534 млн.лв.;
- медицински изделия – 70 млн.лв.;
- болнична медицинска помощ – 1 189,5 млн.лв.;
- други здравноосигурителни плащания за медицинска помощ – 58 млн. лв.

Качествено обучение и образование, повишаване на обхвата и улесняване на равния достъп

Планираните средства за програмите и дейностите в областта на образованието възлизат на 2 919,9 млн.лв. (3,6% от БВП) или 9,5% от общо разходите, като спрямо бюджета за 2012 г. бележат ръст от 172,8 млн.лв.

Промените в сектор образование са свързани с:

➤ увеличение на единните разходни стандарти средно с 6,5% спрямо 2012 г. за финансиране на обучението на деца и ученици в системата на народната просвета и компенсиране на увеличения размер на минималната работна заплата за страната. Предвидените средства за текущи разходи за делегираните от държавата дейности, финансирани чрез бюджетите на общините са в размер на 1 352,4 млн.лв.;

➤ въвеждане на задължителна предучилищна подготовка на деца, 2 години преди постъпването им

в първи клас, във всички общини в Република България;

➤ въвеждане на целодневна организация на учебния ден на учениците от I до IV клас;

➤ съхраняване и развитие на културната идентичност на децата и учениците в българските общности в чужбина;

➤ повишаване на усвояването на средства от ЕС – през 2013 г. ще продължи финансирането на целодневната организация на учебния процес в средишните училища със средства по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”;

➤ увеличение на средствата за диференциация на финансирането на държавните висши училища в зависимост от комплексната оценка за качеството на обучението.

Бюджетът за образование включва и средства за увеличаване на броя на учениците:

➤ провели учебна и/или производствена практики в реална работна среда (целта за 2013 г. е достигане на 70%);

➤ придобили степен на професионална квалификация (целта за 2013 г. е достигане на 84%);

➤ за които са осигурени безплатни учебници от I до VII клас (разчетите за 2013 г. са за 437 325 бр. ученици).

Утвърждаване на българската национална и културна идентичност като част от Европейското културно пространство

В бюджета за 2013 г. са осигурени средства за:

➤ управление, контрол и регулиране на дейностите по културата;

➤ развитие на културната индустрия, въвеждане на европейски модели за опазване, управление, стопанисване и интегриране на културното наследство в съвременния живот;

➤ дейности в областта на театралното изкуство, филмопроизводството, музикалното и танцовото изкуство, музейното дело, българския книжен сектор;

➤ създаване и разпространение на национални и регионални радио и телевизионни програми от БНР и БНТ.

В Бюджет 2013 за делегираните от държавата дейности в областта на културата, финансирани чрез бюджетите на общините, за текущи разходи са предвидени 72 млн.лв. (увеличение на средствата за регионалните културни институти и за читалищата с 10%, както и повишение на субсидираните бройки във връзка с нови музеи и техни филиали с регионален характер, обезпечаването издръжката на нови филиали към регионалните библиотеки и за новорегистрирани читалища).

Развитие и модернизация на транспортната инфраструктура като условие за икономическия растеж

За изпълнение на политиките на правителството в областта на **транспорта и съобщенията** са предвидени средства в размер на 2 318,9 млн.лв. за:

➤ поддържане и развитие на републиканската пътна инфраструктура в съответствие със съвременните изисквания;

➤ рехабилитация и реконструкция на пътищата от републиканската пътна мрежа II и III клас и Транзитни пътища V;

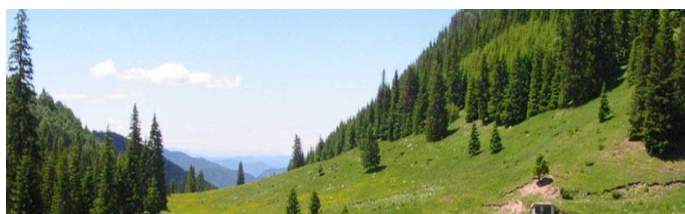
➤ реализиране на следните големи проекти по оперативна програма „Транспорт“ (изпълнявани в периода 2013-2015): „Строителство на автомагистрала „Марица“, лот 1 и лот 2“; „Доизграждане на автомагистрала „Тракия“ между Стара Загора и Карнобат“; „Електрификация и реконструкция на железопътна линия Пловдив - Свиленград по коридори IV и IX, фаза 2: Първомай - Свиленград“; „Рехабилитация на железопътната инфраструктура в участъци от железопътната линия Пловдив – Бургас“; „Разширение на метрото в София етап II и етап III; „Модернизация на железопътния участък Септември - Пловдив“. Очаква се одобрение от ЕК за финансиране от оперативна програма „Транспорт“ на проекта „Строителство на автомагистрала „Струма“, лот 1, лот 2 и лот 4“.

Насърчаване използването на е-услуги и задоволяване нуждите на бизнеса и населението от съвременни, ефективни и качествени съобщителни и информационни услуги и увеличаване използването на електронни услуги

Предоставянето на **електронни услуги за гражданите и бизнеса** ще се разширява чрез развитие на базовата инфраструктура за реализация на е-услуги, създаване на предпоставки за сигурно и удобно извършване и приемане на е-волеизявления, както и повишаване на доверието и сигурността на потребителите, като подобрява защитата на правата им в електронния свят чрез координирани и активни действия на компетентните органи и организации и популяризиране на правата на потребителите в електронния свят и средствата за защитата им.

За намаляване вредното въздействие върху **околната среда** с Бюджет 2013 ще се реализират програми за:

➤ подобряване управлението на отпадъците – предвидено е броят на съоръженията и инсталациите за третиране на отпадъци, въведени в експлоатация, да

достигне 25, като населението, обхванато от системата за разделно събиране на отпадъците, да се увеличи със 100 000 души и да достигне 6 050 000;

➤ подобряване качеството на атмосферния въздух - предвижда се потреблението на биогорива като част от общата консумация на автомобилен бензин и дизелово гориво да се увеличи от 2,25% през 2012 г. до 2,7% през 2013 г., което ще доведе до намаляване на общите годишни емисии на серен диоксид;

➤ опазване на биологичното разнообразие – планира се да бъдат разработени 5 плана за действие за застрашени животински и растителни видове.

Ефективно и конкурентноспособно земеделие

Разходите за селско стопанство, горско стопанство, лов и риболов са увеличени спрямо 2012 г. със 194,6 млн. лв. Целите на политиките включват увеличаване на:

➤ земеделската площ, регистрирана за подпомагане по схемите за единно плащане на площ, от 3 750 000 хектара през 2012 г. до 3 850 000 хектара;

➤ произведената продукция от аквакултури от 9 600 тона през 2012 г. до 10 100 тона.

Субсидии за финансово подпомагане на реалния сектор

В Бюджет 2013 са осигурени и средства за:

➤ компенсиране на финансовата неизгодност на „БДЖ-Пътнически превози“ ЕООД в резултат на изпълнението на задължението му за извършване на обществена услуга от „общ икономически интерес“ при прилагането на тарифни цени под нивото на разходите за пътническата превозна дейност - 170 млн.лв.;

➤ изграждане, поддържане, развитие и експлоатация на железопътната инфраструктура - 130 млн.лв.;

➤ субсидиране превоза на пътници по нерентабилни автобусни линии във вътрешноградския транспорт и за транспорта в планински и други райони - 22 млн.лв.;

➤ компенсиране на дефицита от извършването на универсалната пощенска услуга - 2 млн.лв.;

➤ компенсиране на преференциални пътувания по железопътния и автомобилния транспорт - 100,5 млн.лв. С тези средства се осигуряват и безплатните пътувания на децата до седем годишна възраст и тези на децата от седем до десет годишна възраст с 50 на сто намаление по автомобилния транспорт;

➤ осигуряване на безплатен транспорт на деца и ученици до 16-годишна възраст до средищни училища - 25,5 млн.лв.;

- покриване на транспортни разходи за доставка на хляб и стоки от първа необходимост в планинските и малки селища - 3,6 млн.лв.;
- изпълнение на програми за техническа ликвидация, консервация и саниране на околната среда за дружества и обекти от въгледобива, рудодобива и уранодобива - 10 млн.лв.;
- програми и проекти за отстраняване на минали екологични щети от дейността на приватизирани предприятия - 5 млн.лв.;
- инвестиционната програма на Държавно предприятие „Национална компания железопътна инфраструктура”, както и за покриване на финансовия недостиг за изпълнение на проектите по Оперативна програма „Транспорт” - 90 млн.лв.;
- окончателното разплащане по сделката за закупуване на нови спални вагони и за ремонт и доставка на друг необходим подвижен състав - 20 млн.лв.;
- изграждане, реконструкция, рехабилитация и поддържане на пристанищата за обществен транспорт с национално значение - 12 млн.лв.;
- изплащане левовата равностойност на жилищни компенсаторни записи - 1,5 млн.лв.

Прогнозата за *основните макроикономически показатели* е разработена при очаквания фискалните и дългови проблеми на държавите от еврозоната да доведат до забавяне на европейската икономика:

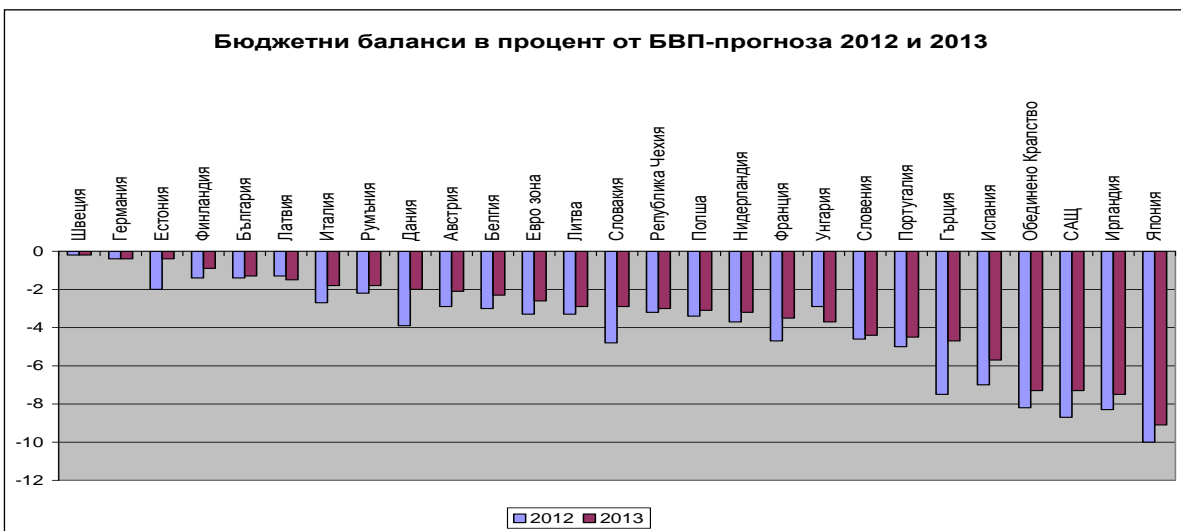
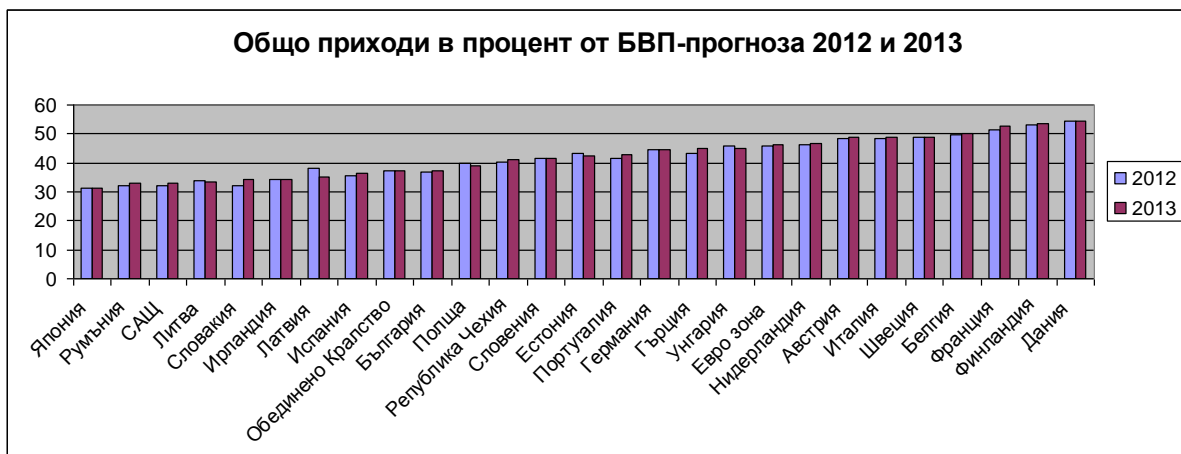
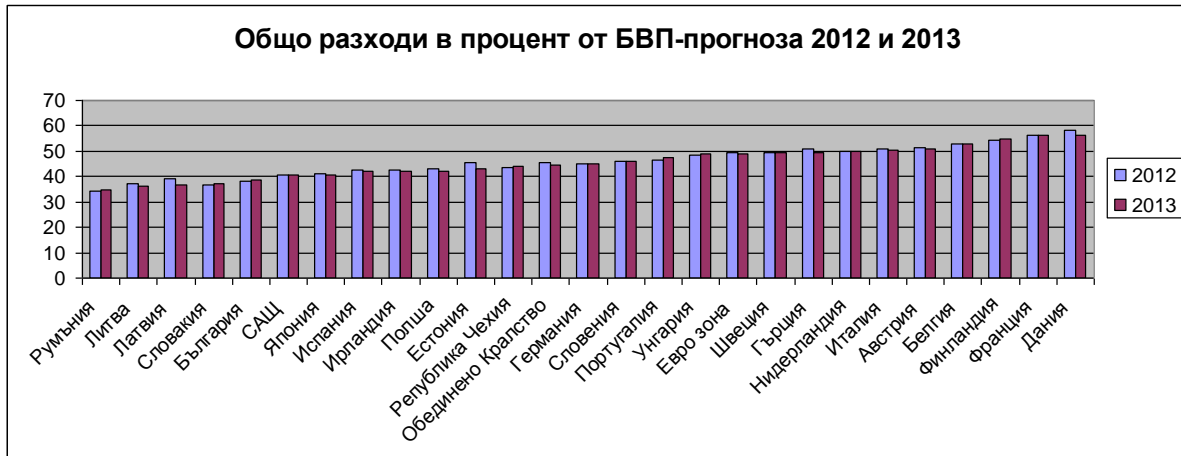
- колебания при възстановяването на растежа и несигурност в краткосрочен план;
- ръст в международните цени на петрола и храните;
- забавяне на растежа на европейската икономика, високи нива на безработица в ЕС и продължаващо напрежение на финансовите пазари.

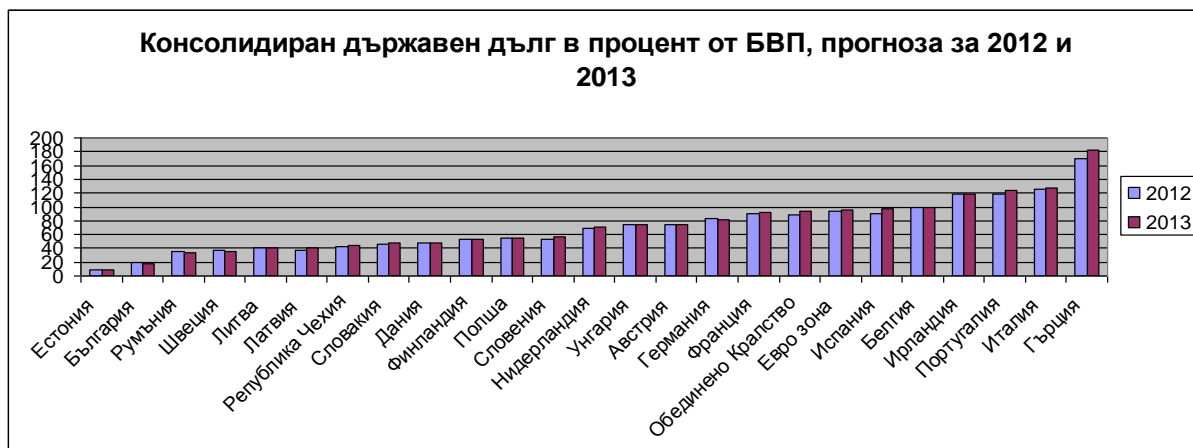
По отношение на *развитието на националната икономика* очакванията са за:

- положителен растеж на вътрешното търсене и запазване на инвестиционната активност;
- задържане на базисната инфлация на сравнително ниски нива от 3,4% за 2013 г. до 2,6% през 2015 г., въпреки наблюдаваното плавно поскъпване при услугите;
- недопускане на покачване на безработицата и стабилизиране броя на заетите, като процесът на възстановяване на заетостта ще бъде ограничаван от влошената външна среда.

ФИНАНСОВАТА И ИКОНОМИЧЕСКА СТАБИЛНОСТ НА БЪЛГАРИЯ – КЪДЕ СМЕ СПРЯМО ДРУГИТЕ?

На графиките са представени сравнителни данни за страните от ЕС по основни фискални показатели за 2012 г. и 2013 г. Изполваната информация е от доклад на Международния валутен фонд – *Fiscal Monitor, October 2012, "Taking Stock - A Progress Report on Fiscal Adjustment"*.

„Бюджет 2013 г. накратко” е насочен към гражданите с цел осигуряване на по-добро разбиране за държавния бюджет, публичност и прозрачност на разходите за финансиране на политиките на правителството, така както те са заложили като приоритети в правителствената програма. Той е началото на една добра практика в проследяването на приемствеността, ефективността и ефикасността в управлението, което ще доведе до по-голямо доверие и подкрепа от страна на обществото.

Този информационен бюлетин е израз на политическа отговорност и желание финансите на Република България да бъдат разбираеми и достъпни за данъкоплатците, а провежданите политики да бъдат прозрачни и да дават възможност за ясно отчитане на постиганите резултати. Документът представлява стъпка в по-нататъшното усъвършенстване на бюджетния процес, след като програмното и ориентирано към резултатите бюджетно финансиране беше въведено и е на път да бъде институционализирано с одобрения от Министерския съвет законопроект за публичните финанси (внесен за обсъждане в Народното събрание). „Бюджет 2013 г. накратко” е нова крачка към подобряването на бюджетната практика в Република България.